

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4

Egészévre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fil.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyiltéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Adóvégrehajtások.

Az egész petrozsényi járásban megütötték a dobát az adóhátrálékokért. A pénzügyigazgatóság nincs megelégedve a községi előjárások buzgalomával s azért állami végrehajtót küldött az adók kérlelhetetlen szigorral leendő felhajtására.

Mindenki előtt tudva van, hogy Petrozsény lakossága s általán az egész Zsilyvölgy népessége aránylag tulvan terhelve adókkal, de azért tehetőségéhez képest csaknem mindenki ügyekezett kötelezettségének megfelelni, de Petrozsény lakosságának egyharmada, ma is pásztorkodásból élő nép, kiknek minden pénzzé tehető vagyona, marha állományában van. Azt a pénzügyigazgatóság nagyon jól tudja, hogy július hónaptól kezdve az év végéig az egész Zsilyvölgy zárlat alatt volt, nemcsak vásárookra nem járhatott de még a szomszéd községbe sem hajthatta marhát s így lehetetlen volt a nyári legelőn meghűsödött fölös marhát eladva kötelezettségeinek megfelelni, hanem a helyett egész marhaállománya a nyakán maradt, melynek élelmezésére egész takarmány mennyiségét meg kellett tartania s így szűnát sem adhatott el, azonban szénatermő terület oly kevés van, hogy annak hozadéka távolról sem elegendő az egész marha állomány kitelelésére, annyira nem, hogy a szegény nép faágakat nyest le, hogy marhái azon tengődjének; el lehet képzelni mily kényszeredett sovány állapotban vannak e marhák, hogy most télközépén felét sem kapja meg a tenyésztő az ősztől elérhetett árának, és ilyen sanyargatott állapotban éri a leg-

nagyobb csapás, az állami végrehajtás szigorú intézkedése; csoportosan vándorolnak a takarékpénztárba, hogy csekély ingatlanaiikat drága kölcsönrel terheljék meg, csakhogy marháikat potom áron el ne leltálják.

Tekintve, hogy a nép pénztelensége miatt a lakosság többi rétegének is — mint iparosok, kereskedők, kocsmárosok — keresete a minimumra szállott alá, s így azok fizetőképessége is megcsappant, mondhatni kölcsönből tartották fenn nem csak üzletüket, hanem még családjukat is; a község előjárása azon kéressel fordult a pénzügyigazgatósághoz, hogy ügyelembé véve a felsorolt körülményeket, kegyeskedjek az árveréseket beszüntetni azon időig, míg a tavaszi nagyobb vásárok ideje elérkezik s a nép pénzhez jut, hogy az árverezések által a nép adóalapjában meg ne rontassék s a szegényebbje tönkre netéssék.

A pénzügyigazgatóság ezen méltányos kérését ellátasította, minden felebbezés és beadványozás kizárásával a megfelelő törvényekre való hivatkozással elrendelte, hogy az állami adóvégrehajtó megkezdett munkáját folytassa s abban az előjárás minden erejével gyamolítsa.

Ezen rendelet ellen a községi előjáróság — fölfejtve a körülményeket — a pénzügyminiszterhez folyamodott; de míg e kérés elintézését nyer a végrehajtások is be lesznek fejezve, pedig mint szerkesztőségünknek több polgár indignálódva panaszkodott oly követelések végrehajtása is elrendeltetett, melyek már régen be vannak fizetve, vagy azoknak követelése ellen az illetők jogorvoslattal éltek, de hosszú idő óta elintézve nincsenek.

Minden polgár ügyekezék az állammal szembe fennálló kötelezettségeit pontosan teljesíteni; de az állam közegeitől is elvárjuk, hogy a méltányos kérelem ne találjon előttük siket fülekre.

A köztisztaságról.

Ujra fehér lett a föld, az ég vastag hótakaróval borította be. Eltakarta — igaz ugyan, hogy csak egy rövid időre — azokat a piszkos halmokat és bűzös moesarakat, melyek nem egy háztulajdonosnak ott díszelnek az udvarán.

Egy pár nappal előbb az időjárás enyhébb alakban kopogtatva be, egész komolyan foglalkoztunk azzal, hogy talán jó volna erőyes egészségügyi bizottságunk előjárót is érdemesebb tagjait, egy körutra meghívni s egy pár órai sétát tenni nagyközségünk különböző pontjain.

Sok mindenre tudnánk ujjal rámutatni mert igazán, igen sokan, valósággal megbocsáthatatlan könynyelműséggel bánnak el a lábuk alatt lévő földdel.

Eleitől fogva nagy szeméttartónak tekintik, melynek rendeltetése magába fogadni mind azt a mocskot és hulladékot, a mit szemünk elől el akarunk takarítani s eszünkbe se jutva azzal is törődni, hogy azután mi történik, oda lökjük az udvar egyik szögletébe.

Pedig egészségünkre nagyfóntosságu, hogy az a talaj a melyen élünk, a mennyire lehet, tisztán és szárazon tartassék, mert ilyenkor a betegségek csiráinak kelekezéseire és szaporodására is kevésbé kedvezők a viszonyok.

Ha akkor, midőn azt a sok mocskot, piszkot könnyelműen majd ide, majd oda, ajtó elé, az udvar különböző helyeire, csatornába stb. kidobják eszükbe juttatná valaki, hogy a talaj tisztasága mily befolyással van az ivóvízre is, talán ovatosabbak lennének. De hát ki állhat mindenki háta mögött? A víz folytonosan érintkezik a talaj felszínes rétegeivel s

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

A ponny lovak.

A mikor az özvegy grófné Róka Gáspárt, azt a tejfeles száju írnoke, számvévének kinevezte, olyan különös arezot vágtak az uradalmi tiszték, mintha félre vert harang sértő kongása verte volna fel álmából valamennyit. Ez a szívüket, lelküket sértő rendelkezés egy valóságos utalattárgyat locsantott eddigi megelégedett életükbe. Botrány ép ezt a jött-meint frátert akasztani a nyakukba, mikor négy öt becsületes, munkára termett írnoke, — a kiknek még hozzá minden atyafisága uradalmi ember — 8–10 év óta keservesen vár egy „rongyos” üresedésre! Aztán meg ennekölte szóba se hoztak olyasmit, hogy még a tiszték számadásait külön „pizskálgassa” valaki, de ha már annyira megíngott a grófné bizalma, miért éppen azt az éretlen senkit szemelte ki?

Nagyfejeő tisztartó urat leginkább kihozta sodrából ez a váratlan kinevezés, mert a mikor az illető mellette írnokezkodott, azt a jelentést terjesztette be működéséről a grófnénak, hogy nem érdemes helyet adni neki az uradalomban. Ellenben megígérték neki, hogy a legelső üresedés alkalmával az ő fia számíthat előléptetésre.

— Ez aztán ígértartás, kiérdemelt bizalom jele, — méltatlankodott magában, — még megérjük, hogy a buzát szemünkint, a szöget szálinkint fogják számon kérni tőlünk! — Csak az vigasztalta valamennyire, hogy majd bele un az efféle újításokba a grófné nem-

sokára. Legjobb is, ha ő maga sepi ki közülök azt a kártékony esodabogárt!

De bizony nem igen akart beteljesedni a jövődölése, Róka már két év óta pizskál keserves munkájában, és még szó sem volt róla, hogy a szekere rudja kifelé állna. Sőt, ha vita merül föl közte és a tiszték közt, mindig az ő javára huz az igazság. Már a homoki ispán csak bizalmas embere a grófnénak, hisz a maga költségén neveltette, taníttatta, de bizony azt a félwaggon zabot, a mivel a számvévi tudomány pontossága kevesebbet állapított meg a magtárban, még neki is csak egy barátságos uton engedték el. Fel is mondott volna tán akkor, annyira sértette az önértetén esett esorba, csakhogy nem egyen állt a vásár: az uradalomhoz halálíg tartó szolgálati fogadalom kötötte. A tisztartó ur maga furesábban járt az ujdonsült számvévóval, mindjárt az első hivatalos vizontlátáskor „hajba kapnak” (hogy min az uradalmi titok marad), ő is felmondással fenyegetőzött, ha a „számpizskáló” még egyszer beleártja magát az ő dolgába.

Azonban a grófné magas leleleményessége minden bajt megakasztott, egy ismert közmondás alkalmoszerű átfordításával, olyan intézkedést bocsájtván ki, hogy „a róka is jóllakjék s a kakas is megmaradjon” (kakas: a tisztartó esufneve volt). Nevezetesen a következő év nyarán Nagyfejeő tisztartó ur grófi költségén Parádon élvezend 6 heti szabadságot, a mikor Róka minden nehézség nélkül leltározhat majd az olajos uradalmi kerületben.

A tisztartó éppen nem látszott mérgeledni a hat heti szabadság miatt, s a mikor felesége, lánya, a ked-

ves Mimike és a pusztán szünnidőző két kis unoka az állomásra kísérték, akkora mosoly telepedett arcára az örömben furdőző urnak, a mekkora csak a haja-hullott nagy fej pipaescerekességére fért.

....Az indóháztól visszajövetkor Nyírókon hajtatott keresztül a tisztartóné, a hol éppen vásárnap volt. Venni ugyan nem volt szándéka semmit, csak hát a kis unokák végett; hadd teljék kedvük, hadd válaszsszanak maguknak vásárfiát.

Az elkényeztetett urfíknak meg egyéb se kellett, mint a kis újat megmutatni, azok az egész vásárt akarták. Legnagyobb baj volt a baromvásáron. Megpillantván két kis ponny lovat minden áron megakarták vétetni a nagymamával. A tisztartóné persze erősen védekezett ez ellen az üzlet ellen, s mindössze annyiban bocsátkozott bele, hogy leszálltak és megismogathatták a megkedvelt állatkákat. Ez a csekély élvezet azonban korántsem elégítette ki fokozott igényüket, jöllehet a tisztartóné minden kigondolható eselhez folyamodott, hogy az érdeklődést a kis lovakról elterelje. Észrevétlenül intett a tót kúpeznek: mondaná, hogy nem eladók a lovak, de az keveset értven magyarul „de igen”-ezésével, fejbőlútgatásával a gyermekek malmára hajtotta a vizet. Azt sem találták elfogadható kifogásnak, hogy: „asszony létemre csak nem érthetek a lóvásárhoz” mert hát: „ott ül a bakon János, majd megalkuszik az!”

— De mikor nincs elég pénz nálam! Csak nem akartok ez előtt a tót előtt szegyenbe hozni? Várjatok legalább délutánig; ha otthon leszünk, adok pénzt az írnoke bácsinak, aztán visszajöttök vele és megveszitek a kis lovakat.

— Nem, nem, a tót eladja délutánig.

így magától értetődik, hogy nem lehet tiszta, ha a föld mocsokkal van átitatva.

Hát azok a drágalatos műhelyek, a melyekben a közfogyasztás céljából (különösen fizetések alkalmával) piacra szánt élelmiszerek készülnek, (pl. víkszos hurka stb.) ne érdemelhének meg vagy egy látogatást.

Bizony bizony a közegészségügy érdekében nagy és fontos teendők várnak a nemrégiben gyűlésre összeült egészségügyi bizottságra, mikor is oly szakszerűen megbeszélve, meleg érdeklődést tanúsítva állította össze működése sorrendjét.

-f.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az aradi kereskedelmi és iparkamara f. év január hó 30-án tartott teljes ülésében tárgyalás alá vette a kereskedelemügyi minster véleménykérő leiratát a petrozsényi ipartestület beadványára, melyben a rendezni szándékolt iparkiallításnak támogatását kéri.

„Az iparosztály a legmélegebb támogatásban részesítendőnek tartja az ország délkeleti határszélén nehézség küzdelmet folytató petrozsényi iparosságot és a petrozsényben tervezett kiállítás anyagi támogatása érdekében indokolt felterjesztés tételét hozza javaslatba”.

A teljes ülés magáévá tette az iparosztály javaslatát.

Ezek alapján biztosra vehetjük, hogy a Miniszter teljesíteni fogja az ipartestület segélyiránti kérését.

— A vulkáni körjegyzői állásra közzétett pályázati hirdetést a járás főszolgabírája hatályon kívül helyezte. A főszolgabíró urnak ezen elhatározását örömmel veszi tudomásul mindenki, mert most a szétválasztás pár hét alatt a vármegye határozata alapján megtörténhet, a hét község lakossága megkímélte a fölösleges választás izgalmaitól s a megválasztandó két körjegyző is nyugodtan foglalhatja el állomását. Az ügyeket addig is, a pontosságáról és szorgalmáról általánosan ismert helyettes körjegyző, csak elintézi valahogy.

— A petrozsényi róm. kath. templom kitartozásának javára f. hó 22-én, vasárnap a „Wagner”-féle nagyteremben hangversenyt rendezünk. Mindenkit szívesen látunk. Személyjegye 1 korona. Családjegye 3 korona. Jegyek előre válthatók február hó 21-éig a Grausam Károly és Pick Samu féle üzletekben és február 22-én az esti pénztárnál. Pénztárnyitás este fél 7 órakor. A hangverseny kezdődik este pont 8 órakor. Hangverseny után táncz, melyhez a zenét cigányzenekar szolgáltatja. Ételekről és italokról a jóhírű Wagner-féle pinche és konyha gondoskodik. Misor a pénztárnál 20 fillérért kapható. Felülfizetések, adakozások hirlapilag nyugtáztatnak. Nagylelkű és tömeges pártfogást kérünk. Petrozsény, 1903. február hó. A rendező bizottság.

— Dehogy adja el! No várjatok, inkább adok neki előpénzt is. — És csakugyan a markába tett a totónak két forintot, gondolván: több is veszett Mohácsnál, csak egyszer a kintóba csalhassa a gyermekeket. Otthon majd csak elfelejtik a csece-becse átlakákat.

De bizony ők nemcsak nem felejtették el, sőt valóságos kétségbeesett sirásba fogtak, sejteni kezdvén, hogy a nagymama csak ámitgatja őket. Úgy bömböltek, olyan zsvajt csaptak, sikoltoztak, mint két kis fogoly ragadozó, a kikkel megsegültaták, de nem dobták be ketreczükkbe a koncot.

Nem lehetett másképpen lecsillapítani őket, meg kellett kérni az őröket, hogy újra kocsiztassa be a vásárba őket.

— Aztán csakugyan megvegyem nekik? — kérde az őrök induláskor.

— Dehogy! Hisz' éppen a maga leleményességére bízom, hogy ügyesen szedje rá őket.

De midőn kocsira ült Mimike, a kedves Mimike olyan vágyakozó hangon találta mondani neki, hogy: — Majd meglátom, minő édes csepségek! magam is úgy szeretném, ha az anyémek lehetnének!

Az őrök nem vette ugyan komolyan a Mimike szavait, de az uton addig csürte-csavarta erre, arra gondolatait, hogy a galantság ördöge mégis csak megvette a szívét.

— Hadd teljen a kedve a gyerekeknek: csak azért is megmutatja Mimikének, milyen gavallér tud lenni ha akar.

És egy negyedévi fizetése árán tenyerébe csapott a totónak!

A gyermekek mint aféle megvárakoztatott éhes kis ragadozók, örömben majd megették az őrök bácsit

dező bizottság. Misor: I. »Nyitány.« Előadja a róm. kath. énekkar. II. »Szurduki hangok« vagyis »Uta-zás Petrozsényből a Szurdukon át Romániába és vissza 12 percz alatt« Zenei kép. Szerzi és zongorán előadja Resch L. György székesegyházi karnagy. III. »Kurucz dalok«. Tárogató szólo. Előadja: Resch L. György. IV. »Italia« duett, Tenor és bariton hangra. Előadják: Resch L. György és Lörincz. V. Harmonium szólo: »Meyerbeer: Manczenillier praeludium és Wagner: Tannhauseraria«. Előadja: Buda Lajos. VI. Felolvasás. Tartja Zlamál Ágoston főgymn. tanár. VII. »A holt költő szerelme«. Melodráma. Szövegét írta Dr. Jókai Mór. Zenéje Liszt Ferencztől. Szavalja Resch Lörincz, zongorán kíséri Resch L. György. VIII. »Magyar ábránd« Zongorán előadja: Resch Lörincz. IX. Népdal egyveleg: éneklő és zongorán kíséri: Resch L. György. X. Ének. Előadja a helybeli róm. kath. énekkar. XI. Induló. Szerző és zongorán előadja Resch Lajos György. A rendező bizottság 277 tagból áll.

— Füzértáncsal egybekötött bált rendez az urikány-zsilyölgyi magyar közszénbánya részv. társaság tisztviselőinek kaszinója f. évi február hó 21-én este az igazgatósági épület nagytermében. Belépti-díj: személyjegye 2 korona, családjegy 3 korona.

— Sikerült multság Vulkánban. A farkasvölgyi bányaaltiszteknek február hó 1-én tartott jótékony-célú bálját, — melyen a Zsilyölgy színe-java résztvett, — fényes siker koszorúzta. Bizonyítéka e béli siker annak, hogy Vulkán — az alig két év óta úzelenbe vett farkasvölgyi bányával — már egy tette képes intelligenciával bir; hogy pedig a rendezőség e bál iránt általános érdeklődést tudott kelteni — okat abban leljük, hogy bálvédnőnkül Önagságot Mrász Jánosné urnót sikerült megnyernie. Már fél 9 órakor zsufolt volt a társulati iskola terme, midőn Varjassy Béla gépmester a bálanyát a terembe vezette, a hol Fux Ernő tartalékos hadapród, bányaüzemi levelező az altisztek nevében a védnőkség elfogadását megköszönve — tisztelet jelül egy diszes csokrot adott át. Erre csárdással megnyílt a táncz, mely tartott hajnalig. Megemlítendő, hogy nem kevesebb mint 60 pár járta a négyest. Általános jókedv uralgott, mely még másnap se akart mulni, — de hiába, mindenféle ..... vége szokott lenni — Összes bevétel felülfizetéssel: 642.88 kor., melyből kiadás 215.32 kor.; maradt tiszta jövedelem 427 kor. 56 fillér, mely a Vulkánban építendő róm. kath. templom alapjaként a petrozsényi takarékpénztárban gyümölcsözőleg elhelyeztetik. Felülfizettek:

Mrász János 50 korona, Salgótarjáni közszénbánya r.-t. központi igazgatósága Budapest 40 kor., Gróf Tol-dalagi Samu (Petrozsény) és Krausz Sándor 20—20 korona, Reimann Lázár és Frischmann Jakab (Budapest), Pfaff Gusztáv (Pozsony), Felsőzsilyölgyi közszénbánya r.-t. igazgatósága, özv. Krausz Péterné 10—10 korona, Loy János, Pataki János 7—7 korona, Krausz

testvérek 6 korona, Janza Vazul és Hermann Béla (Petrozsény), Pál Sándor, Pittini testvérek (Aninosza) Huszerl Arthur, Buday János (Lupény), Zeitler Henrik, Régeni József 5—5 korona, lovag Oelberg Gusztáv (Zalatna), Petrilla Parthén (Lupény), Dominik Rudolf, Kozma András, Angyán József, Huschek Gyula (Petrozsény), báró Ehrenberg Gyula (Petrozsény), Löwi Hermann, Rosehnal János (Petrozsény), Ekert János, Kaniok Ferencz 4—4 korona, Kailing Mrhály, Utezás Elemér, László József, Bittner főerdész (Petrozsény), Erdely Lajos, Angyel Ferencz, Gajdosch Rudolf, Vernetsek János, Fitz Ottó, Frosch Pál (Aninosza), Lotter József, Tuschák Kálmán, Lobstein Henrik, Salamon Ignác, özv. Stammer Sándorné (Szentes), Orbán Dénes 3—3 korona, Pick Samu (Petrozsény), Schwimmer József, Colorini Viktor, Dr. Kaczander József (Lupény), Rech György (Aninosza), Bazili Mihály, Susnek Rezső, Huszth Aladár, Györke Feri (Petrozsény), Rosenthal Manó (Petrozsény), Hercsik József, Klimkó József, Fux Ernő, Varjassy Béla, Szalánczy Zoltán (Lupény) 2—2 korona, Csomortányi István, Vitkó Kornél (Lupény), Eker Károly (Lupény), Müller Gyula, Széga Lipót, Rich-weisz Peter, Deák Lajos, Blaschek Aladár, Zwilling János, Pittner József (Petrozsény), Katona Sándor, König Ferencz, Hodán Gyula, Voin Vidor, Karda József, Molnár János, Oprisa Sándor, Hercsik Lipót, Rákossy Mihály 1—1 kor.

— Iparhatósági megbízottakat választanak f. hó 16-án d. u. 4 órakor az ipartestület helyiségében, Nikolajevics Plató, hivatalból kiküldött biztos jelenlétében.

— Köszönetnyilvánítás. A felejtethetlen fiu, testvér és sognak, Benedikty Árpádnak elvesztése alkalmával Petrozsény lakosságának minden rétegében meglepően nyilatkozott meg az őszinte részvét. Rövid ott tartozkodásunk kevés volt arra, hogy azoknak a kiket illet, köszönetünket kifejezhettük volna, miért is kérjük fogadják el azt tőlünk ez uton. A megszorodott szívű apa, testvér nevében is:

Sztáncs Sándor

ny. honvéd százados, mint sógor.

— A Pesti Napló. Magyarországi legrégibb napilapja, mely ötvennegyedik évfolyamába lépett. A régi hagyományaihoz híven pártoktól függetlenül, mást, mint az ország érdekét nem ismerve, küzd a magyar alkotmány sértelenségéért a nemzeti jogok kivívásáért, az ország érdekeinek istapolásáért. Bátor szókimondása a napi politikában és közéletünk minden terén, társadalmi, irodalmi, művészeti és közgazdasági kérdésekben a hazafias és művelt magyar közönség kedveltjévé tettek az újságot. Munkatársai a legkiválóbb publicisták és írók, kiknek komoly, magvas és gazdag munkája mellé pompásan illeszkedik a vidám és hamar országszerető népszerűvált Tarka Krónika. A lap irányán és tartalmán kívül barátaivá tette olvasóit azokkal az irodalmi és művészeti jelentőségű dísművekkel, amelyeket hat éven

és nem hagytak neki békét, míg azt is meg nem engedte, hogy visszamenet lovon tegyék meg az utat — persze a »parádés kocsis felügyelete alatt.

A tisztartóné meglátva a kis lovasokat, nem tudta mit gondoljon az őrök elme állapotai felől, de végre neki is tetszeni kezdett a dolog, hiszen lehet is birni ezekkel a kis zsarnokokkal! Addig komolykodott, míg a gyerekek tulboldogsága meg nem vesztegette asszonyi érzékeny lelkét s hamarosan együtt örült a gyerekekkel.

Hát még Mimike milyen boldog volt! Talán még jobban örvendett a kis lovaknak, mint maguk a büszke kis huszárok.

A fiatalok este asztalbontás után a mama nélkül kiosontak és Mimike olyan édes ártatlansággal fecsegett csacsogott az őröknek, a hogyan az első szerelem boldog idejében langyos tavasz estén lehet ellágyulni.

— Tudja-e Ferkó — mondá többek közt — min jár most az eszem?

— Tudom, tudom, hogy mindenben inkább, csak rajtam nem!

— Látom, csalatkozik! Mert most éppen maga részesül ebben a kiváló szerencsében! Hallgassa csak meg különben a tervem. Azt eszeltem ki, hogy holnap áthívom a kistanyai kulesár leányát hozzánk és varrunk együtt egy-egy csinos huszáros ruhát a két gyereknek s ha jön a maguk félelmetes ellensége, a »számpiskáló«, diszes, lovasbandériummal fogadjuk az állomáson Mit szól ötletemhez? Ugy hiszem a diszes fogadtatás hízleg majd a fülig gögnek, kedveskedésnek veszi és az inventálásnál elnézőbb lesz a helyettes tisztartó ural szemben!

Az őrök, habár elvből esküdtt ellensége volt minden számpiskálásra vetemedett halandónak, ez egyszer készségesen tagadta meg elvét és önként jelentkezett ünnepély rendezőnek. Mert hát csakugyan nem volna bolondság, így szép szerével megszéllítenie ő kelmét, hogy ne észrevételezzon halomra minden bolondságot éppen a tisztartó ur távollétében s midőn a pusztá vezetése éppen ő rá van bízva. Az okos tervet halás pillantással köszönte meg Mimikének s aztán a fogadtatás apróbb részletei megbeszélésébe merültek s a végén igen élvezetesnek találták, a mit egymás kedvére süttöttek, főztek.

A fogadtatás várakozáson felül sikerült. A számpiskáló — mintha csak kieserléték volna — egészen kellemes fiatal emberre változott az inventálás alkalmával. Mimike meg az őrök is teljesen meg voltak vele elégedve, már persze csak úgy »muszáj«-ból, illetve színleg, mert egybéként alig várták, hogy megszabaduljanak a »kullanestől«.

Viszont az inventálással nem igen siető számvevőnek olyasféle büszke öröm dagaszthatta szívét, hogy az oajos pusztai társaságban sikerült végre érvényre juttatni kellemes modorát, melyett tőle eddig is csak az uradalmi gögös közöny tagadott meg.

S valószínűleg ez a kellemes tapasztalat fokozta önhietség okozta, hogy az ispánok és kasznárok, szóval a tiszték még soha nem »tubakoltak« olyan borsos diffikultásokat, mint a minővel Róka akkortájt traktálta őket. Csak éppen az oajosi tisztartó képezett kivételt nála semmi diffikultásra érdemes körülmény nem adta elő magát, mint a ponny lovak.

át, évről-évre előfizetőinek karácsonyi ajándéku adott: Madách „Ember tragédiája.“ „Arany balladái“ Zichy Mihály rajzaival, „Bánk-bán-Album“, „Himfy-Album“ s a „Költők-Albuma“ után az idén országos feltűnést keltett „Zichy Mihály-Albuma“-val. A lap előfizetési ára egész évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor. Aki most legalább egy félévre előfizet s magát kötelezi, hogy egy további féléven át előfizető marad, míg a készlet tart magkapja a Zich-Albumot. Az előfizetések a lap kiadóhivatalába, Budapest, VI., Andrássy ut 27. szám. küldendők.

Változások.

Elmentek a bálba ketten,
S szól az ifjú: mi kell szentem;
Fánk, malacz, vagy limonád?
Nem kellett a lánynak semmi,
Kedve sem volt mostan enni,
„Látásod, szól, tápot ad.“

* * *
Érek mulva egygyé lőnek,
S végével az esküvőnek
Szól az asszony: „enni kék“.
Bámul a főj s nagy haraggal
Jár alá-fel, hogy ilyet hall.
„Enni nem kértél előbb“.

—r.

Szemenszedett pletykák.

Tantestületünk kebli ügyei. — A mentőszekrény. —
A postaszekrény.

Valamint egyeseknek, épugy egyesületeknek, testületeknek is vannak kebli ügyei; a melyeket — mivel azok rendesen discret természetiek — nem szokták nagy dobra ütni s ha nagyritkán mégis nagy dobra üttenek: ugy azokon a nagyközönség a markába nevet, az érdekeltek ellenben markukat ökölbe szorítják. Tanügyi kormányunk ezért bölcsen rendel el, hogy a tantestületek kebli ügyei a nyilvánosság kizárásával intéz-

— Ponny lovak! Micsoda ponnykat akar az a félkegyelmű rám tukmálni, hisz én sohasem tartottam ilyeneket, — monologizált Nagyfejeő tisztartó úr, midőn a szabadságról visszatérve végigfutotta a számvevői észrevételt.

— Hallja Bujdosó — szólott az írkokhoz — micsoda ponnykat talált a számvevő távollétem alatt a majorban, mert itt azt észrevételezi, hogy tényleg találtatok, de semmiféle naplóba nincsenek bevételezve, se a származásuk, esetleg vételiükről tanuszkodó irat nem terjesztetett be soha hozzá, sőt ugylátszik nem is uradalni kosztot kapnak, mert a takarmányozási iven se szerepelnek. Tud maga erről a dologról valamit, vagy megint egy ostobasággal többet csinált a mikdves szám-piszkalónk?

— A pon—ny lovak — akadozott, hülledezett a praxi és annyira izgatott lett, hogy nem birt felvilágosítást adni, a mi végtelen kihozván a türelmetlen princípálist, a firtás öveget készült a fejéhez vágni.

— Miféle állatok ezek? — beszéljen hát már gyámoltalan.

— Én vettem mind a kettőt a nyíróki vásáron a gyerekeknek — de mikor ennyit valahogy nagynehezen kihebegott, a dühbe jött princípális káromkodása a hangját ledörögte.

— Szerencsétlen pusztuljon innen mindjárt a szemem elől — de előbb maga rohant ki az istállóba meggyőződendő, vajlon nem-e félelmében beszél csak félre a szerencsétlen. Mert ki volna vakmerő a tisztartói jogkör mindenhatóságába az orrát beleütni.

S mikor meggyőződött, hogy mégis akadt valaki, majd megütötte a guta a méregtől! S hoga a tisztartói teljhatalmon esett csorbát nem hagyta csak annyiba, abból következtethető, hogy két óra mulva már az írkok a robogó vonat ablakán kihajolva, nagyon szomorúan bámult a messzeségbe, mintha csak a letarolt szántó-földekre, esendes pusztaságra egyre lejjebb ereszkedő esti homályon át két ismerős ponny lovat s utánuk egy álomból fölvert ptyvergő szőke kis lányt látott volna más, elérhetetlen világba botorkálni, honnan csak emlékek szoktak visszatérni.

* * *
Az uradalomban sokáig emlegették ezt az eredeti diffikultást s a számvevő úrnak, kit a vételen akkortájt hamarosan Nagyfejeő tisztartó úr vejévé tett, ma is legénykori legszebb napját juttatják eszébe a kis ponny lovak. Társaságokban sokat eldicsékszik, hogy ő és kisleseége azon a tiszteletére rendezett fogadtatáson szerették meg egymást, a hallgatóság meg rendesen kedves mosolylyal gratulál a hallgatag aszszonyka sikerült leánykori ötletéhez.

—.

tessenek el. A mi tantestületünknel mégis megtörtént (lásd „Petrozsény és Vidéke“ előző számát) hogy kebli ügyei, melyeket keblük legmélyebb rejtekeibe kellett volna zárniok, hirlapilag szellőztetve lettek. Tantestületünk négy kedves női és két mogorva férfi tagból áll. Tisztelet a kivételeknek, de a gyanu — már a férfi és női tagok számarányából ítélve is — oda irányul hogy a kebli ügyek árulója valószínűleg nő volt. A tanfelügyelőség lesz hivatva kikutatni hogy a főbenjáró vétket a tantestület melyik tagja követte el s a vétkest bizonyára azzal fogja sujtani, hogy kebli ügyekben való activ részvételtől legalább három évre eltitja. Érző kebelnek mindenesetre nagy büntetés.

Vasutaknál, iparvállalatoknál tudvalevőleg esetleges baleseteknél való első segély-nyújtás céljaira mentőszekrények vannak használatban; a melyekben az első segélyhez szükséges kötszerek, orvosságok és műszerek vannak elhelyezve. A Zsilvölgy egyik fiatal rokonszenves orvosa, midő: hivatalba lépett; első kötelességének tartotta a mentőszekrényt megvizsgálni, hogy az megfelelően van-e a szükségesekkel felszerelve? Az erre összehívott bizottság jelenlétében levágta a mentőszekrény ólomzárját, gondosan kinyitotta annak ajtaját és óvatosan emelte ki az abban teljesen egyedül létező mentőszert: egy félig elhasznált nadrágszíjat. A bizottság tagjai az ujonnan felfedezett mentőszert láttára hosszú arczot vágtak. A nadrágszija igaz, eddig is mentő szolgálatokat teljesített. Egyrészt óvta ősidők óta a különféle szabású de mindig bő nadrágokat a viselőjük megcsufoltatásától; másrészt intő eszközül szolgált a vásott gyermekeknel újabb csinyek meggátolására; de az egész-ség-ügy szolgálatába eddig nem szegődött. A bizottság egyik tagja hosszas tünődés után arra az elfogadható eredményre jutott hogy a mentőszekrény és a nadrágszija közt meg van a logikai összefüggés; mivel a kit baleset ér, annak legezelszerűbb egy erős nadrágszíjat és egy biztos szeget adni; a többit az illető elvégzi magától. Hogy az elhasznált nadrág szija ujjal cseréltetett-e ki avagy a régi segélynyújtási eszközökkel póltatott-e, arról nem sikerült meggyőződést szereznem.

Ha valamely idegen azt az elkéseredett küzdelmet végignézi, a melyet kifejtünk akkor, midőn egy-egy levelünket az utcákon gyéren elhelyezett ócska szerkezetű kicsiny postaszekrénybe bedobni akarjuk; azt kell hogy higgye: hogy vagy levélfosztogatók vagyunk vagy pedig egy kerékkel több vagy kevesebb van agyunkban. Egyikünk nyitott bicskával vagy pipaszárral; másikunk czeruzával vagy hajfűvel piszkálja a rozoga postaszekrény elhasznált billentyűit, közbe-közbe nagyokat verve a szekrényre, míg egy levelet sikerül bedobnia. A mint az egyik elvégezte jó negyed óráig tartó testfárasztó műveletét, jön a másik, a kinek ugyancsak hasonló küzdelmek után legfeljebb csak más fegyvernem segélyével sikerül papírra vetett gondolatait (esetleg számárságait) a szekrény sötét fenekébe illetve tetejébe beletuszkolni, mivel a szekrény már tíz levéllel tele van. Ezen mizérián a mint hallom ugy lesz segítve hogy közönségünk levelei a — kifejtett fárasztó munkáért kárpótálás — portómentesen továbbittatnak, mivel a postakincstárnak ezen ósdi, a posta ügy létezésével egyidős berendezési tárgyról való lemondás nagy fájdalmat okozna.

Gambrinus.

Szerkesztői üzenet.

Ch. J.-nek. P. Versét átolvastuk s dicsérendőnek találjuk a törekvést, de még nem üti meg a mértéket. A szorgalom és figyelmes olvasás idővel eredményre vezethet.

S. Vulkán. Igéreteinket híven megtartjuk; bárkinek bármikor és bármily ügyben szívesen adunk utbaigazítást, sőt a mennyire tőlünk kitelik, törekvéseit is elősegítjük. Ha volna is üresedésben a kérdezett állami iskolánál tanítói állás, ebben az irányban nem áll hatáskörünkben tenni, mert a ministeri utasítás ez:

„Az állami tanítói állomások 1895 évi január hó 1-től kezdve nyilvános pályázat után töltenek be; ennélfogva a pályázati kérvények mindig valamely megnevezett állomásra az illető kir. tanfelügyelőhöz nyújtandók be. (1894. VII. 14.—13.231 szám alatt kelt rendelet).

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.
Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

NYILTTÉR)

Ugy látszik, hogy a „Petrozsényi takarékpénztár részvénytársaság“ csak Oeska brigadéros, vagy Rolschild névalíráásával ellátott váltókat szavaz meg. Petrozsény, 1903 február hó 13.

Györke Feri.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

HIRDETÉSEK:

Fürdő Petrozsény központján.

A főutezán a RUDER-féle ház udvarában levő épületben berendeztem a legkényesebb kivánalmaknak is megfelelőleg egy fürdőhelyiséget, hol a nap minden szakában meleg és hideg kádfürdő vehető igénybe személyenkint 50 fillérért.

Férfiak délelőtt 7 órától 12-ig és este 7-től 9-ig a nők pedig déli 12 órától este 7 óráig fürödhetnek.

Jegyek csakis Kráusz József főtéri órásiizletében kaphatok.

Szíves pártfogást kérve vagyok kiváló tisztelettel:

Ujvári Ede
műlakatos.

Uj czipész.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy bármily kivitelű mintás czipőt és csizmat készítek jutányos árban.

Tyukszemfajos és nyomorék lábakra rajz után készíttetnek, ugy helyben mint vidékre gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kérve a nagyérdemű közönség pártfogását maradtam tisztelettel:

Csiszár József,
czipész.

Mátyás-utca, Szokol-féle ház Petrozsény).

Naponta friss

Uradalmi tej

kapható Weitzner Abrahám főzelék-áruüzletében Petrozsényben a piac mellett.

Sz. 963/903.

Hirdetmény.

Petrozsény község előljárósága a főszolgabíró urnak 799/903 sz. rendelete alapján az 1890 évi I. t. cz. 112. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy minden járműnek, éjjel és sötét időben feltűnő helyen vagy lámpával világítva kell lennie, vagy a vonó állatok legalább egyike esengővel látandó el. Az ezen szakasz határozatai ellen vétők 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Petrozsény nagyközség előljáróságától.
Petrozsény, 1903 február 10.

Dombora László,
jegyző.

Nagy Miklós,
bíró.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie.) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerész egyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

$\frac{1}{1}$ palack 5 korona $\frac{1}{2}$ palack 2-60.

10 palack megrendelésénél 10% engedmény.

Petrozsényben kapható Klein Mór örökösei főszerkereskedésében.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

3-52

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi ministerium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgálati intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi ministerium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgálati intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

WEISZ TESTVÉREK PETROZSENY

Ritka alkalom.

Az előre haladt idény következtében a még raktárunkon levő *finom téli szövetek, flanelek, barhetek* valamint *szőrmedruk, kész kabátok, blousok és téli cipők* bámulatos olcsó árak meg szép választékban kaphatók, ajánljuk a nagyérdemű közönség figyelmébe ez alkalmi cikkeket megtekinteni.

Mennyasszonyi kelengyék a legnagyobb választékban. *Báli udonságok: fekete és színes kosztüm* kelmékben mélyen leszállított árakban. *Legujabb díszselymek, bársonyok és plusehek. Vassznak, kretonok, batiszt és szatinok* igen nagy választékban. Igen elegáns kész blouzek már 2 koronától kezdve. *Női schifonok és színes ingek* már 1 koronáért ugyszintén igen olcsó *alsó szoknyák és nadrágok. Szintartónak elismert és legjobb minőségű házilag elkészített harisnyák.* Nagy választékban *női jaquetok, paletók, gallérok, juponok* és egyéb fehérneműk *igen olcsó áron.*

Férfi, fiu és gyermek *téli kabátok és felöltők*, valamint *kész férfi ruhák és gyermek kosztümek* a legdivatosabb szabás és legjobb készíttéssel remeken kiállítva *leszállított árakkal.*

Kalapk legjobbnak elismert hazai gyártmányok. *Férfi ingek* selyem, piquet, batiszt, kreton, redős és sima mellűek már 2 koronáért vásárolhatók. A *legjobb gyártmányu férfi és gyermek csizmák* valamint *női-, férfi- és gyermek cipők nagyraktára* hallatlan olcsó árakon. *Valódi teveszőr és legjobb gyártmányu lópokrocsók.* Tunnis asztalterítők 1 kor. 50 fillérért. *Abrossok* nagy és szép választékban 1 koronától. Szőnyegek, linoleum, függönyök, ágyterítők meglepő olcsó árak mellett.

Nagy választék:

Minden stylus után elkészített *szobabutorok* ugyszintén *gyermek kocsik, vaságyak, pamlagok és székek* a legszolidabb kivitelben jutányos áron, tükör és képek remek választékban. *Varrógépek nagyraktára!* Elvünk: Igen olcsó árak mellett nagy forgamat elérhetni.

WEISZ TESTVÉREK.

JELSAVUNK: NAGY FORGALOM KIS HASZON.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökerez és sima vesszők mélyen leszállított árakon. Oltványok ezre 90-100 frt. Mindenki a legkiválóbb bor- és esemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felel, úgy az oda és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia csemetek és magvak.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulsal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeljük. Bővebb tájékoztató színes fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy olyan könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, városon, falun, puszán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsesemek

Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Érmeleki Első Szőlőoltvány-Telep, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid. 11-20.

Vendéglő és szálloda megnyitás.

A „Bukarest” szállodát és vendéglőt február hó 1-től kezdődőleg haszonbérbe vettük s nagy anyagi áldozatok árán úgy rendeztük be, hogy abban a legkényesebb igényeknek is képesek vagyunk megfelelni. Tettük ezt azon kecsesgötő reményben, hogy Petrozsény és videke közönségét valamint a tisztelt átutazókat, vendéglőnkben és szállodánkban vendéglőlhetünk szerencsések tisztelni.

A legméltányosabb áron, a legpontosabb kiszolgálás mellett fogjuk a legjobb ételeket és italokat minden időben rendelkezésre bocsátani.

Szívesen fogadunk el a legjutányosabb díjzabások mellett kosztosokat, honapszámra.

Szíves pártfogást kérve, becses látogatásukat várva, vagyunk

Kiváló tisztelettel:

Özvegy Milka Mari és Társa.

Dréher Antal cs. és kir. udvari és kamarai szállító kőbányai serfőzdéjének kitűnő termékei, ugymint: **király-ser, korona-ser** (à la Pilsen), **bak-ser** hordó és palaczkokban kapható petrozsényi nagy sörraktárban; mint eddig ugy ezután is a fogyasztó nagyérdemű közönség általános megelégedésére lesznek árusítva. Az eddigi kitűnő bizalom alapján és többeknek ohajára bevezettem raktáramba a legujabb különlegeséget a

dupla-maláta-kő-sört

(sötét) majoli a fajence korsokban.

Minden időben kaphatók ezenkívül nagy raktárban az elsőrangú ásványvizek ugymint: a **borszéki borviz, Répáti, Előpataki, Margit és Parádi vizek.**

A jelzett és eddig is közkedveltségnek örvendett italokat és magamat nagybecsű pártfogásába ajánlva vagyok tisztelettel:

Schäffer Mihály.

Ny. Figuli Antal gyorssajtóján Petrozsény.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

6-12

